

VEXILOKONTAKT

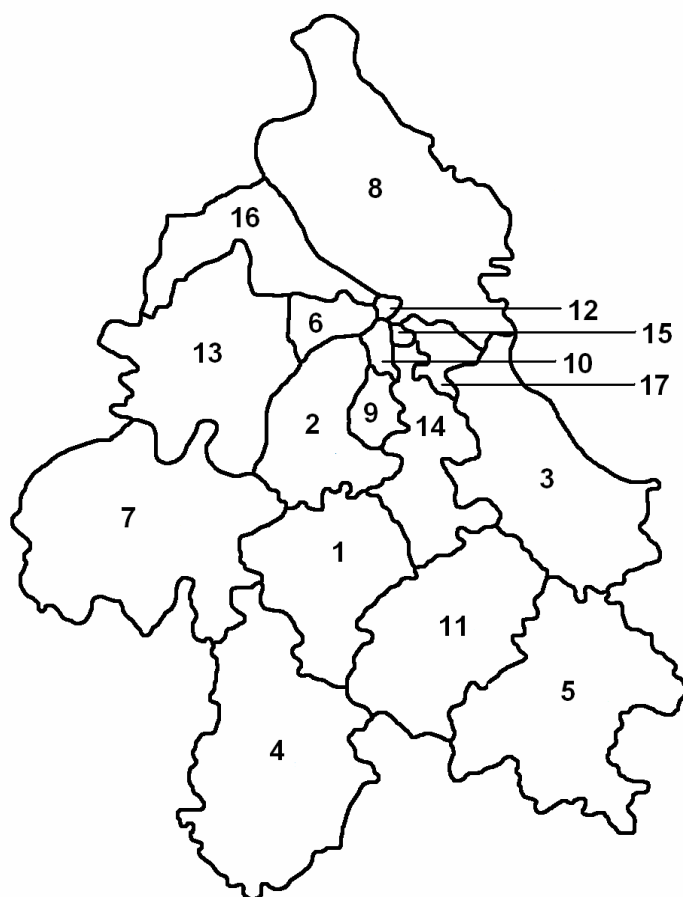
NEPRAVIDELNÁ PŘÍLOHA ZPRAVODAJE VEXILOLOGIE

15

VLAJKA MĚSTA BĚLEHRAD A VLAJKY JEHO ADMINISTRATIVNÍCH ČÁSTÍ

Město Bělehrad (srbsky *Beograd*) je hlavním městem Srbské republiky a je její samostatnou územní jednotkou, která je administrativně dále rozdělena na 17 obcí (*opštine*), z toho 10 městských (*gradske opštine*) a 7 příměstských (*prigradske opštine*). Kromě příměstských obcí Grocka a Sopot používají všechny tyto územní celky svoje vlastní vlajky.

- 1 Barajevo *
- 2 Čukarica
- 3 Grocka *
- 4 Lazarevac *
- 5 Mladenovac *
- 6 Novi Beograd
- 7 Obrenovac *
- 8 Palilula
- 9 Rakovica
- 10 Savski Venac
- 11 Sopot *
- 12 Stari Grad
- 13 Surčin *
- 14 Voždovac
- 15 Vračar
- 16 Zemun
- 17 Zvezdara

* příměstské obce

MĚSTO BĚLEHRAD

Vlajkou Bělehradu je znaková vlajka vycházející ze znaku města zavedeného v roce 1931 a obnoveného (se třemi menšími opravami v grafickém uspořádání) v roce 1991. Na vlajce převažují srbské národní barvy – červená, modrá a bílá. Z dolního okraje listu vyniká do dvou pětín šířky listu červené šestiúhelníkové pole se dvěma bílými vlnitými pruhy. Na horním okraji pole bílý kvádrovaný hrad tvořený hradební zdí s cimbuřím se čtyřmi obdélníkovými zuby a třemi stejnými mezerami, z níž vyniká bílá dvoupatrová věž s cimbuřím se třemi obdélníkovými zuby, dvěma stejnými mezerami a čtyřmi černými okny (2, 2). Zeď má prázdnou bránu, otevřená vrata a věžičky s černým oknem na obou koncích. Na vlnitých pruzích žlutá galéra se třemi bílými plachtami a devíti černými vesly. Oficiální symbolika vlajky je vykládána takto: hrad symbolizuje Bělehrad (*Beograd* = „bílé město“) a jeho otevřenost, pruhy řeky Dunaj a Sávu, které jsou prvotním zdrojem energie města. Modrá barva listu značí bezoblačnou oblohu, symbol naděje a víry v lepší budoucnost. Červené pole symbolizuje krev a věčné utrpení města. Galéra připomíná jeho starobylost. Vlajka byla zavedena v roce 1995, ale poprvé byla užita (zřejmě jen jednorázově) již v roce 1932 při příležitosti litanie v den Nanebevstoupení Páně. Poměr stran vlajkového listu je 1:1. Právní předpisy k užívání vlajky a znaku města Bělehradu včetně grafického vyobrazení byly vypracovány Srbskou heraldickou společností a byly zveřejněny v Úředním věstníku města Bělehrad (*Službeni list grade Beograda*) č. 14/96 (znak) a č. 8/97 (vlajka). Aktuální rozhodnutí k užívání vlajky a znaku města bylo zveřejněno v tomto věstníku č. 18/03.

BARAJEVO

Vlajka má modrý list s tlapatým křížem z dvanácti žlutých pšeničných klasů, jehož každé rameno tvoří tři vějířovitě položené klasy. Mezi rameny po dvou lístcích. Tato figura je převzata ze znaku této příměstské obce, kde se nachází v horní polovině děleného štítu. Poměr stran vlajkového listu je 1:1. Vlajku navrhla Srbská heraldická společnost a byla přijata v roce 2006.

ČUKARICA

Znaková vlajka vychází ze znaku této městské obce přijatého v roce 1997. Tvoří ji bílý list s červeným zubatým lemem o poměru stran 1:1. U dolního lemu tři pruhy, vlnitý bílý a vlnitý modrý a zvlněný bílý. Z horního bílého vyniká zelené trojvrší, prostřední vrch vpředu a vyšší. Nad ním modrý gotický štít se žlutým heraldickým křížem, provázený dvěma žlutými, červeně převázanými obilnými snopy. Trojvrší a pruhy symbolizují geografickou charakteristiku obce – kopcovitou krajinu a řeku Sávu, lem zdejší průmysl a snopy zemědělství. Štít s křížem je symbolem křesťanství. Vlajku navrhla v roce 1994 Srbská heraldická společnost a byla přijata společně se znakem v roce 1997.

GROCKA

Vlajka této příměstské obce nebyla dosud zavedena, užívá se vlajka Bělehradu.

LAZAREVAC

Znaková vlajka vychází ze znaku této příměstské obce. Tvoří ji list o poměru stran 1:1 s třemi svislými pruhy, bílým, červeným s bílým středovým křížem, a bílým. Na středu kříže zeleno-černě dělený gotický štítek s bílým západním průčelím kostela sv. Dimitrije. V bílých pružích provází štítek červená lilie. Zeleno-černý štítek symbolizuje zdejší těžbu uhlí. Vlajku a znak navrhla Srbská heraldická společnost a oba symboly jsou popsány v článku 5 statutu obce ze dne 14. listopadu 2008.

MLADENOVAC

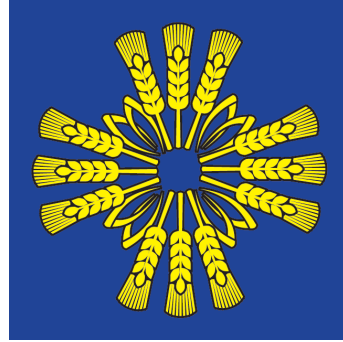
Vlajka má tři vodorovné pruhy, modrý, bílý a modrý v poměru 6:1:1. V horním modrém pruhu žlutý dubový trojlíst v podobě kříže se zesíleným stonkem, převzatý ze znaku této příměstské obce. Poměr stran vlajkového listu je 1:1. Vlajka byla přijata dne 15. května 2002 podle návrhu otce Alekseje von Birona a grafické interpretace ing. arch. Dragomira Acoviće, tehdejšího předsedy Srbské heraldické společnosti.

NOVI BEOGRAD

Vlajka má červený list o poměru stran 1:1. V čtvrtinovém karé vlajka města Bělehradu. Karé je na vlajícím a dolním okraji bíle lemováno. V dolní vlající čtvrtině listu tři bílá

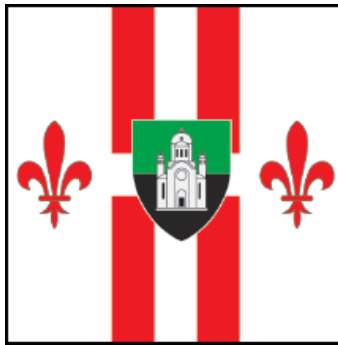
Město Bělehrad

Barajevo

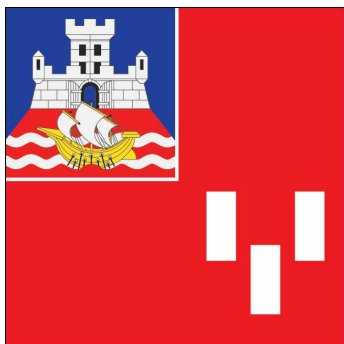
Čukarica

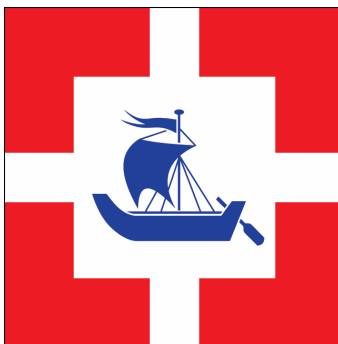
Lazarevac

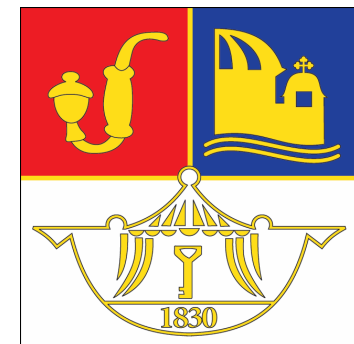
Mladenovac

Novi Beograd

Obrenovac

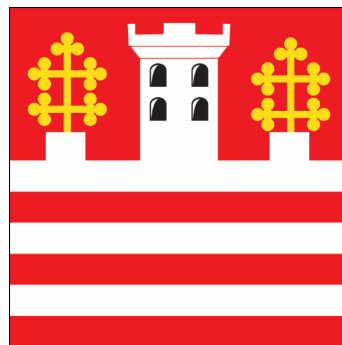
Palilula

Rakovica

Savski Venac

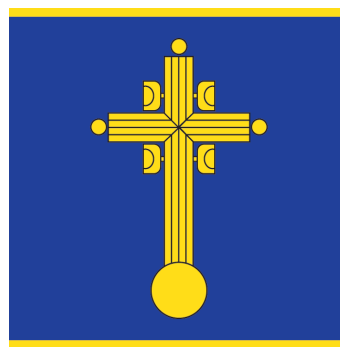
Stari Grad

Surčin

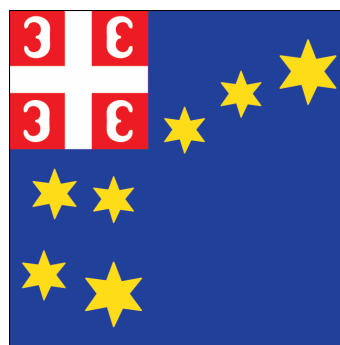
Voždovac

Vračar

Zemun

Zvezdara

obdélníková pole (2, 1). Kombinace barev připomíná vlajky Srbska a bývalé Jugoslávie, jejichž vládní sídla se nacházejí, či dříve nacházely, právě na území městské obce Novi Beograd. Bílá obdélníková pole symbolizují zřejmě mrakodrapy. Vlajka byla vybrána z mnoha návrhů Srbskou heraldickou společností a přijata dne 11. července 2003.

OBRENOVAC

Vlajka tvoří červený list s bílým středovým křížem vycházejícím z bílého čtvercového pole uprostřed listu. V poli plachetnice s veslovým kormidlem, stěžněm s plachtou, na jehož vrcholu dvojplamen cípy k žerďovému okraji listu, vše modré. Poměr stran vlajkového listu je 1:1. Společně se znakem vlajku navrhla Srbská heraldická společnost.

PALILULA

Znaková vlajka vychází ze znaku této městské obce. Její list má poměr stran 1:1. List tvoří čtvrtinové červené karé se žlutou dýmkou, stejně veliké horní vlající modré pole se žlutou polovinou kostela sv. Marka nad dvěma žlutými vlnovkami a dolní vodorovný bílý pruh s kresbou stanu s makovicí, v jeho vchodu s klíčem zuby dolů a k žerďovému okraji listu a letopočtem 1830 pod klíčem, vše žluté. Styky polí žlutě lemovány. Barvy vlajky poukazují na srbské národní barvy – červenou, modrou a bílou. Dýmka odkazuje na jméno obce *Palilula*, které vzniklo složením slov „*paliti*“ (zapálit si) a „*lula*“ (dýmka), jímž se označovalo místo vně hradeb města Bělehradu, kam museli v době turecké nadvlády chodit kouřit kuřáci tabáku, neboť uvnitř městských hradeb to bylo zakázáno. Kostel sv. Marka je jednou z památek Bělehradu. Stan, klíč a letopočet 1830 připomínají rok, kdy Osmanská říše přiznala Srbsku autonomní statut a Miloši Obrenovičovi postavení knížete. K tomuto aktu došlo v Tašmajdanu, místě, které se nachází na území této městské obce. Vlajka byla přijata dne 7. června 2006.

RAKOVICA

Znaková vlajka, navržená Srbskou heraldickou společností a přijatá v červenci 1998, vychází ze znaku této městské obce. Tvoří ji modrý list s bílým kostelem sv. Petky se žlutými vchodovými dveřmi a postranními křídly, každé se třemi arkádami. Z kopule se třemi kruhovými černými okny vychází k hornímu okraji listu vyduté červené pole se žlutým latinským jetelovým křížem. Pod kostelem světle modrý, bíle lemovaný vodorovný pruh, uprostřed obloukovitě prohnutý k dolnímu okraji listu a přerušovaný dvěma bílými, od sebe odvrácenými obloučky. Pruh symbolizuje Rakovický potok. Poměr stran listu vlajky je 1:1.

SAVSKI VENAC

Vlajka je stanovena v článku 6 rozhodnutí obecní rady pod názvem „*Odluka o organizaciji i Radu Organa gradske opštine Savski Venac*“ přijatém dne 29. července 2004. Tvoří ji červený list se zeleným trojvrším, prostřední vrch vpředu a vyšší. Z páté šestiny okrajů listu vychází vodorovný vlnitý bílý pruh. V horním rohu žlutý dubový věnec, dole převázaný stuhou v srbských národních barvách. Poměr stran vlajkového listu je stanoven 1:1. Bílý vlnitý

pruh symbolizuje řeku Sávu, zelené trojvrší vrchy Dedinje, Topčider a Košutnjak. Věvec odkazuje na název této městské obce.

SOPOT

Vlajka této příměstské obce nebyla dosud zavedena, užívá se vlajka Bělehradu.

STARI GRAD

Znaková vlajka vychází ze znaku této městské obce. Její list tvoří sedm vodorovných pruhů, střídavě červených a bílých, v poměru 4:1:1:1:1:1:1. Z horního bílého pruhu vynikají do horního červeného pruhu dva čtvercové zuby se žlutými jetelovými dvoukříži, mezi nimi dvoupatrová bílá věž s cimbuřím a čtyřmi černými okny (2, 2). Poměr stran vlajkového listu je 1:1.

SURČIN

Znaková vlajka vychází ze znaku této příměstské obce zavedeného dne 29. ledna 2007, vítězného návrhu anonymní soutěže vyhlášené obecními úředníky, jehož autory jsou Slobodan a Zoran Stanićovi. List vlajky je světle modrý se zeleným pruhem na dolním okraji listu, širokým šestinu šířky listu. V pruhu patnáct černých brázd paprskovitě se sbíhajících k žlutému slunci vycházejícímu do světle modrého pole. Ze zeleného pruhu vyrůstá sedm žlutých, od nejnižších krajních postupně se prodlužujících obilných klasů, prostřední nejvyšší. Nad klasy bílé čtyřmotorové proudové dopravní letadlo motory k hornímu okraji listu. Podle oficiálního vysvětlení symboliky znaku uveřejněného v červnu roku 2007 v obecním zpravodaji *Reč* symbolizuje sedm klasů sedm místních vesnic a letadlo bělehradské mezinárodní letiště Nikoly Tesly, nacházející se na území Surčinu, ale má také připomínat střechy s komíny na domech v obci. Poměr stran vlajkového listu je 1:1.

VOŽDOVAC

Znaková vlajka vychází ze znaku této městské obce zavedeného v 90. letech minulého století na základě návrhu vypracovaného Srbskou heraldickou společností. List vlajky má čtvrtinové červené karé s bílým středovým křížem, provázeným čtyřmi bílými ocílkami, stejně velké modré pole s žlutým šípem probodnutou černou kančí hlavou se žlutými zuby a červeným jazykem a bílý vodorovný pruh s modrou růží se žlutými kališními lístky, v jejímž středu je červená růže se žlutými kališními lístky a semeníkem. Poměr stran vlajkového listu je 1:1. Červené pole s bílým křížem a ocílkami symbolizuje Srbsko, probodnutá černá kančí hlava je znakem historického území Tribalie (jehož název je odvozen od kmene obývajícího tuto oblast ve starověku) a je také znamením často užívaným na praporech srbských vojevůdců v 19. století. Vlajka je vyobrazena v oddíle „2.9 Vlajka“ *Městské knihy grafických norem obce Voždovac*, kde jsou rovněž stanovena pravidla pro její vzhled a vyvěšování.

VRAČAR

Znaková vlajka vychází ze znaku této městské obce. Má modrý list se žlutým fasetovaným latinským křížem vynikajícím z makovice, doplněným ocílkami mezi rameny s kuličkami, vše žluté. Kříž je stejný jako na kupoli chrámu sv. Sávy nacházejícím se v této části Bělehradu. Horní, vlnitý a dolní okraj listu je žlutě lemovaný. Poměr stran vlajkového listu je 1:1. Vlajka byla zavedena spolu se znakem v dubnu roku 1993, autorem obou symbolů je ing. arch. Dragomir Acović. Chrám sv. Sávy je největší (dosud stále budovaný) srbský pravoslavný chrám, který by se po svém dokončení měl stát největším jak na Balkáně, tak v pravoslavném světě vůbec. Stojí na místě, kde se věří, že byly roku 1595 albánským vojévůdcem v tureckých službách Sinanem Pašou spáleny ostatky zakladatele Srbské pravoslavné církve po němž je chrám pojmenován.

ZEMUN

Od října roku 2009 užívá tato městská obec vlajku, která má jako jediná bílý list o poměru stran 1:2 se znakem obce, kterým je modrý francouzský štít se zeleným trojvrším, z něhož vyrůstá listnatý zelený strom s hnědým kmenem. Pod stromem leží hnědý jelen, proti němu ve skoku žlutý dvouocasý lev se žlutou zbrojí a bílou šavlí se žlutým jílcem v pravé přední tlapě, oba obrácení ke stromu. Na štítu žlutá hradební koruna. Pod štítem osmkrát přeložená modrá stuha se žlutým nápisem „ZEMUN“ v cyrilici. Na stuze stojí štítonoši, dva šedí rytíři, oba s červeným štítem s bílým heraldickým křížem provázeným čtyřmi ocílkami. Znak v této podobě se užíval od roku 2005 do dubna 2009 a byl znovu zaveden v říjnu 2009, kdy se dostal i na vlajku (barvy zlatá a stříbrná jsou na vlajce nahrazeny žlutou a šedou).

ZVEZDARA

Vlajka má modrý list o poměru stran 1:1 s červeným karé a se sedmi šesticípými žlutými hvězdami ve tvaru souhvězdí *Malého medvěda (Malý vůz)*, hvězda u dolního okraje a hvězda u vlnitého okraje listu (*Polárka*) jsou větší. Karé s bílým středovým křížem provázeným bílými ocílkami má stranu o velikosti dvou pětín šířky vlajkového listu. Vlajku navrhla Srbská heraldická společnost.

Prameny:

internetové stránky Zastave i grbovi Srbije (<http://www.zastave-grbovi.com>)

internetové stránky Flags of the World (<http://www.crwflags.com/fotw/flags/rs-bg.html>)

internetové stránky Srpsko heraldičko društvo (<http://srpskoheraldickodrustvo.com>)

internetové stránky Beograd (<http://www.beograd.rs/cms/view.php?id=1209>)

internetové stránky jednotlivých městských a příměstských obcí města Bělehrad

Obrázky použity z internetových stránek Zastave i grbovi Srbije.

Elektronická úprava obrázků a mapka Josef Hubka.

VEXILOKONTAKT - nepravidelná informační příloha VEXILOLOGIE, zpravodaje České vexilologické společnosti. Toto číslo připravil Josef Hubka jako přílohu Vexilologie č. 169. Popisy vlajek upravil PhDr. Zbyšek Svoboda.

září 2013